

Τα Κάλαντα του Λαζάρου από την Κύπρο στα Ταταύλα (Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινούπολεως και Νέας Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαίος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
«ΡΩΜΗΟΣΥΝΗ»**

«Κάλαντα Άιίου Λαζάρου»

Κυριακή 17 Απριλίου 2016, 7.00 μ.μ.
Αίθουσα Αστικής Σχολής Ταταούλων

*Με την Υψηλή παρουσία του
Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου*

Παίζουν:
Παναγιώτης Αγγλογάλλου, Βιολί¹
Θεόδουλος Παπαγεωργίου,
Λαούτο – Αυλός
Κυριάκος Μαρκουλής, Λαούτο
Αλέξανδρος Χαραλάμπους, Ούτι
Δημήτρης Μουστούκκης, Κρουστά

Διεύθυνση:
Γιώργος Κυπριανού

Επιμέλεια Προγράμματος:
Αρχιμανδρίτης Λάζαρος Γεωργίου

Επίσημος Χορηγός:

 ANTHEA
Κτηματομεσιτικό Γραφείο
2 Drayton Park,
Islington, London, N5 1NU
www.anthealeettings.com

Ιερώτατοι και Θεοφιλέστατοι άγιοι αδελφοί,

**Ιερώτατε Μητροπολίτα Σασίμων κύριε Γεννάδιε, Αρχιερατικώς
Προϊστάμενε της ιστορικής ταύτης Κοινότητος,**

Εντιμότατε κ. Γενικέ Πρόξενε,

Ελλογιμώτατε κύριε Πρόεδρε και μέλη της Εφορευτροπής αυτής,

Αδελφοί και τέκνα εν Κυρίῳ αγαπητά,

Το χαρακτηριστικόν γνώρισμα του ευσεβούς ημών Γένους ήτο και είναι η διατήρησις της προγονικής παραδόσεως. Η σύγχρονος εποχή μας χαρακτηρίζεται, αν όχι από την εγκατάλειψιν και την απαξίωσιν πολλάκις των πατροπαραδότων ηθών και εθίμων του Γένους μας, όμως από μίαν λησμοσύνην, η οποία μακροπροθέσμως φαίνεται να έχη ως αποτέλεσμα, εάν δεν αντισταθώμεν, την δημιουργίαν μιάς γενεάς χωρίς μνήμην, χωρίς ρίζας εις την παράδοσιν. Και είναι γνωστόν ότι το δένδρον, το οποίον δεν έχει ρίζας, δεν έχει χυμούς, δεν έχει και ζωήν, και γρήγορα ξηραίνεται και «εις πυρ βάλλεται», κατά το ευαγγελικόν.

Πηγή fanarion.blogspot.gr

Χαιρόμεθα, λοιπόν, δικαίως, ως ο Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως και ποιμενάρχης της Ρωμηοσύνης της Πόλεως, την οποίαν ρωμηοσύνην προσπαθεί να εκφράσῃ πολιτιστικώς και ο ιδικός σας Σύλλογος, διότι η σημερινή εκδήλωσις αποδεικνύει ότι υπάρχουν και άλλοι, πλην της Πόλεως, απομεμακρυσμένοι τόποι

της πονεμένης Ρωμηοσύνης μας, όπου ο χρόνος κυλά με βραδύτερον ρυθμόν και η εξέλιξις δεν ταυτίζεται με την υιοθέτησιν εισαγομένων ξενοτρόπων και «κακοτρόπων» συνηθειών· υπάρχουν ωρισμέναι περιοχαί, όπου διατηρούνται ακόμη και ενισχύονται αι γνήσιαι εκφράσεις της Ρωμαίηκης ψυχής και των εθίμων της, όπως είναι τα σήμερον επιτυχώς εκτελεσθέντα «κάλανδα του Λαζάρου». Μία παράδοσις, η οποία παραδίδεται από γενεάς εις γενεάν εις την καθ' ημάς Ανατολήν και έχει την σημασίαν της προεορτίου χαράς της Αναστάσεως, εκφραζομένης με απλοϊκόν τρόπον.

Πηγή fanarion.blogspot.gr

Το Σάββατον του Λαζάρου διά την Ορθόδοξην Εκκλησίαν μας αποτελεί δεσποτικήν εορτήν, αποτελεί «πρόγευσιν» της Μεγάλης Εβδομάδος και της νίκης της ζωής επί του θανάτου, αποτελεί ημέραν χαράς, η οποία προεικονίζει την χαρμολύπην της Αγίας και Μεγάλης Εβδομάδος των Παθών και του Σταυρού και εν τέλει της Αναστάσεως του Χριστού. «Την κοινήν Ανάστασιν προ του σου πάθους πιστούμενος, εκ νεκρών ήγειρας τον Λάζαρον, Χριστέ ο Θεός», ψάλλει η Εκκλησία μας. «Έαρη ημίν επέφανεν τοις πάσι το μηνύον, την Λαζάρου έγερσις, ξένον φρικτόν σημείον. Άνθη και ρόδα εύοσμα, κατάνυξις ψυχής», τραγουδά ο πιστός Κυπριακός λαός εις το «Τραγούδιν του Λαζάρου», εκφράζων την ιδικήν του εμπειρίαν του γεγονότος.

Πηγή fanarion.blogspot.gr

Η ανάστασις του Λαζάρου, λοιπόν, προμηνύει το έαρ της Αναστάσεως του Κυρίου μας, το έαρ των ψυχών μας. Διά τούτο και είναι μία εορτή ιδιαιτέρως προσφιλής, τιμωμένη κατά το παρελθόν με πολλά έθιμα εις όλας τας περιοχάς της Ρωμηοσύνης. Εκδηλώσεις, όπως η σημερινή, μας δίδουν την ελπίδα ότι τα λησμονημένα, αλλά σημαντικά διά την ταυτότητα του Γένους μας έθιμα, πρέπει να αναστηθούν• ότι τα άνθη του Λαζάρου, τα οποία κρατούσαν αι Λαζαρίναι, πρέπει να ξανανθίσουν και να μυρώσουν και πάλιν την πίστιν του λαού μας με το άρωμά των. Δηλαδή, με το άρωμα της Αναστάσεως• το άρωμα της πατροπαραδότου ευλαβείας και ευσεβείας.

Πηγή fanarion.blogspot.gr

Εις τα «κάλανδα του Λαζάρου» όμως υπάρχει και ένα ακόμη χαρακτηριστικόν σημείον, το οποίον πρέπει να επισημανθή: η συμμετοχή των νεαρών κοριτσιών εις την εκτέλεσιν του εθίμου, των μικρών «Λαζαρινών», αι οποίαι τραγουδούν και αναγγέλλουν την χαρμόσυνον εορτήν• ξεχύνονται εις τους αγρούς και μαζεύονται άνθη, διά να στολίσουν τα μικρά καλαθάκια των, μιμούμεναι με τα λουλούδια του θρήνου, αλλά και την χαράν της Μάρθας και της Μαρίας, των αδελφών του Λαζάρου. Την χαράν αυτήν υμνεί και Ανδρέας ο Τυφλός ψάλλων: «χαίρετε Μάρθα και Μαρία, αι του Λαζάρου αδελφαί, αύριον Χριστός παραγίνεται, ζωώσαι ρήματι, τον τεθνεώτα αδελφόν· ού φωνής ακούσας, ο πικρός και ακόρεστος Άδης, φόβω τρομάξας, και μέγα στενάξας, απολύσει Λάζαρον» (ιδιόμελον του Εσπερινού του Λαζάρου).

Πηγή fanarion.blogspot.gr

Η συμμετοχή των χαμογελαστών κοριτσιών εις την εορτήν και ο κεντρικός ρόλος των οποίων κατέχουν τα άνθη, εναλλάσσονται αντιθετικώς με την έκφρασιν της απορίας και του φόβου του Ορθοδόξου πιστού διά την μετάβασιν του Λαζάρου εις τον πικρόν Άδην, δηλαδή διά τον θάνατον, ο οποίος ανά πάσαν στιγμήν καιροφυλακτεί:

«Πες μας Λάζαρε τι είδες

εις τον Άδην που επήγεις.

Είδα φόβους, είδα τρόμους,

είδα βάσανα και πόνους,

δώστε μου λίγο νεράκι

να ξεπλύνω το φαρμάκι,

της καρδούλας μου το λέω

και μοιρολογώ και κλαίω»

Η ιδία απορία υπάρχει και εις την εκκλησιαστικήν μας παράδοσιν, συμφώνως προς την οποίαν ο εγερθείς Λάζαρος, προ εκάστης βρώσεως, ήλειφε το στόμα του τρεις

φοράς με μέλι, προκειμένου να απαλείψη την πίκραν του Άδου. Άλλη πάλιν εκκλησιαστική παράδοσις μας διδάσκει, ότι κάποτε ο «αγέλαστος» Λάζαρος είδε κάποιον χωρικόν να κλέπτη μίαν στάμναν. Τότε εγέλασε διά πρώτην φοράν μετά την ανάστασίν του, λέγων το παροιμιώδες: «ο πηλός κλέπτει τον πηλόν».

Ο αγέλαστος Λάζαρος και οι γελαστές Λαζαρίνες συνθέτουν και απόψε εδώ εις τα Ταταύλα μίαν γοητευτικήν αντίθεσιν, η οποία συμβολίζει την κατατρόπωσιν του θανάτου• την μετάβασιν εκ του θανάτου εις την ζωήν. Η ιδία αντίθεσις της μεταβάσεως εκ του θανάτου εις την ζωήν, αδελφοί και τέκνα, χαρακτηρίζει και το Γένος μας, ιδιαιτέρως την Ρωμηοσύνην της Πόλεως μας, ως εκούσιος συμμετοχής εις τα παθήματα, εις τον σταυρόν και εις τον θάνατον του Χριστού και του Ορθοδόξου ρωμηού πιστού, και είναι αυτή η οποία μας καταξιώνει ως πρόσωπα, ως λαόν, ως Γένος, ως Μεγάλην Εκκλησίαν.

Το τραγούδι αυτό της αντιθέσεως ζωής και θανάτου, αλλά και της νίκης της ζωής, όχι της προσκαίρου, αλλά της αιωνίου, δηλαδή της νίκης του Αναστάντος Χριστού διά της υπ' αυτού αναστάσεως του όζοντος τεταρταίου Λαζάρου, μας τραγουδήσατε απόψε, αγαπητά μέλη του Συλλόγου «Ρωμηοσύνη» του Παραλιμνίου της Κύπρου. Σας ευχαριστούμεν διά την επανάληψιν του εθίμου εις την Πόλιν μας. Σας ευχαριστούμεν διά το τραγούδι. Σας ευχαριστούμεν διά το μήνυμα που μας δώσατε μ' αυτό, δηλαδή με τα σημαδιακά «κάλανδα του Λαζάρου», το οποίον είναι και ιδικόν μας βίωμα, όπως και ιδικόν σας εκεί εις την Μεγαλόνησον. Το οποίον τραγούδι, από θρήνος θανάτου, μεταβάλλεται πάντοτε εις χαράν αναστάσεως, δι' όσους βεβαίως ημπορούν να πιστεύουν εις αυτήν, και να μη νομίζουν αφρόνως, ότι τα «πάντα τελειώνουν με τον τάφον».

Πηγή fanarion.blogspot.gr

Συγχαίρομεν την Εφορευτροπήν της Κοινότητος Ταταούλων υπό την προεδρείαν του Ελλογιμ. κυρίου Δημητρίου Ζώτου διά την επιτυχή οργάνωσιν της διδακτικής και συγχρόνως παραδοσιακής αυτής εκδηλώσεως και, δανειζόμενοι τους λόγους του «τραγουδιού του Λαζάρου», ευχόμεθα εις πάντας, εις τους αδελφούς μας Κυπρίους και εις τους Ορθοδόξους Ρωμηούς της Πόλεως, το άμεσον «μικρόν ποίμνιόν» μας:

«Και την λαμπράν Ανάστασιν όλοι ν' αξιωθώμεν τον παντοδύναμον Θεόν να Τον δοξολογώμεν. Χρόνους πολλούς να ζήσετε κι εσείς και τα παιδιά σας. Η Παναγία κι' ο Χριστός κι' ο Άγιος ο Λάζαρος, νάναι βοήθειά σας».

Καλήν Ανάστασιν, αδελφοί και τέκνα!